

Aan: de Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mw. E. de Kler

Leersum. 15 juni 2020

Geachte onderwijspecialisten Tweede kamer,

Deze week spreekt u opnieuw met de Minister over de stand van zaken in het onderwijs met het oog op de coronacrisis. De ouderorganisaties van Nederland brengen ten behoeve daarvan graag de volgende zaken onder uw aandacht.

Vooraf

Begin 2020 hebben VOO, ROV en Ouders van Waarde besloten zich te verenigen, om zaken af te stemmen met betrekking tot o.a. het overleg met de minister, het ministerie en het parlement. Het overleg betreft de algemene ouderorganisaties waarbij algemeen hier betekent dat het de drie (leden-)ouderorganisaties zijn die ouders, ouderraden en medezeggenschapsraden vertegenwoordigen vanuit het gehele (funderend) onderwijs. Wij komen ons graag na de coronatijd nader in dit verband presenteren.

Wij hebben begrepen dat u deze week voornamelijk het accent legt bij de stand van zaken in het VO en MBO. Echter wij willen u graag ook zaken voorleggen die ook (mede-) het PO betreffen. Er zijn zaken die integraal in het gehele onderwijs spelen of het onderwijsbeleid als zodanig betreffen en er zijn zaken die vanuit het PO zijn doorwerking hebben naar het VO.

1 Medezeggenschap in coronatijd

De coronatijd is ook vanuit het oogpunt van het besturen van scholen een bijzondere tijd. Net zoals dat gebeurt bij noodverordeningen en gemeenteraden zijn en worden er daarbij besluiten genomen die niet via de gebruikelijke of zelfs geëigende procedures lopen. En net zoals gemeenteraden zich vragen stellen over de democratische legitimering van besluiten doen de medezeggenschapsraden van scholen dat ook. Uit onderzoek van de VOO onder 403 respondenten blijkt dat de besluitvorming in 24% van de gevallen niet goed gaat. In onze adviespraktijken houden we onze eigen achterbannen voor dat het een bijzondere situatie is waar de scholen ook geen ervaring mee hebben en dat er een extra begrip van de medezeggenschapsraden wordt gevraagd. Mede ook gezien de snelheid waarmee gewerkt moest worden. Echter ook dat, nu we eenmaal weer wat verderop zijn in de tijd, van schoolbesturen verwacht mag worden de medezeggenschapsprocedures beter te kunnen hanteren.

Wij vinden dan ook dat vanaf het komende schooljaar de medezeggenschapsprocedures en de rechten en plichten van medezeggenschapsraden weer volledig van toepassing moeten zijn en dat ook de minister de scholen daartoe moet oproepen en de Inspectie moet vragen daar bijzondere aandacht aan te besteden.

Verder zou het goed zijn als op alle scholen een evaluatie plaatsvindt van de besluitvorming die vanaf maart heeft plaatsgevonden, ook om zo beter voorbereid te zijn, via bijvoorbeeld een draaiboek, op een periode zoals die nu achter ons ligt.

2 Andere kijk op onderwijs en afstandsonderwijs

Wij willen de minister en u als Kamer oproepen, in het licht van de positieve ervaringen die de afgelopen periode zijn opgedaan, te komen met een **hernieuwde visie** op de leerlingen die kennelijk niet kunnen meedraaien in het ‘reguliere’ onderwijssysteem (de zogenoemde thuiszitters). Van passend onderwijs is vanuit het perspectief van ‘alle kinderen goed onderwijs’ in elk geval niet genoeg terecht gekomen. Het aantal thuiszitters is sinds de invoering van passend onderwijs gestegen met zo’n 20%. De afgelopen periode is gebleken dat thuisonderwijs (juist) voor deze kinderen mogelijk was en tot mooie resultaten leidde. Nu de rust enigszins lijkt weergekeerd, zien we de PO- en de VO-raad meteen weer in oude reflexen schieten¹. Wij zouden echter willen zien dat deze ervaringen positief opgepakt worden. Er zitten ruim 5000 kinderen structureel thuis. Gebruik de kennis en ervaring van de afgelopen periode om ook die kinderen vanaf nu, op deze of vergelijkbare wijze, onderwijs te geven.

3 Leerlingen in het VO meer in hun kracht brengen

In de laatste jaren wordt meer en meer nagedacht over het geven van meer eigen verantwoordelijkheid aan de leerlingen (en hun ouders) over hun eigen leerproces. De coronatijd heeft laten zien dat in ieder geval voor een deel van de leerlingen dat een haalbare doelstelling is. In die zin was de coronatijd ook een proeftuin waar pro-actief van geleerd kan en zou moeten worden.

4 Structurele inzet van ICT middelen

Het meer structureel inzetten van digitale leermiddelen is gewenst en een voorwaarde voor zowel meer eigen verantwoordelijkheid, thuisonderwijs als ook het voorbereid zijn op een volgende vergelijkbare situatie. De financiering van het onderwijs zou daarom ook sterker daarop moeten zijn gebaseerd en niet uitgaan van de financiering van ICT middelen door de ouders, omdat daarmee ook de gelijke kansen tussen leerlingen van ouders met verschillende financiële mogelijkheden onder druk komt. In ons idee gaat digitaal onderwijs nooit helemaal het huidige onderwijs vervangen omdat instructie, begeleiding en advisering en menselijk contact noodzakelijk zullen zijn. Echter het onderwijs kan meer ‘hybride’ worden dan dat het nu is. Zorg daarom in de bekostiging dat alle leerlingen de benodigde digitale leermiddelen kosteloos verstrekt krijgen.

5 Contact ouders - school

Zelfs van schooldirecteuren krijgen wij te horen dat de huidige situatie waarbij ouders buiten de school blijven een gemis is aan contact en informatieoverdracht tussen school en thuis. We hopen dat zo snel als mogelijk die gouden driehoek leerling – school – ouder weer kan worden hersteld.

6 School en kinderopvang

Een PO punt dan wel een punt van algemeen onderwijsbeleid. Een structuurprobleem dat in deze coronatijd aan het licht kwam was dat het contact tussen scholen en organisaties van kinderopvang niet optimaal was. Echter daar waar de kinderopvang in de scholen werd georganiseerd waren er geen problemen. Voor het onderwijs beleid in een volgend kabinet ligt hier een vraagstuk.

De vraagstellingen zijn: waarom kinderopvang (voor een deel) in commerciële handen is, waarom het onder een ander ministerie valt dan OCW en waarom kinderopvang niet door scholen kan worden georganiseerd.

¹ <https://www.vo-raad.nl/nieuws/ongeoorloofd-verzuim-doorgeven>

OUDERS VAN WAARDE

ROV
Reformatische Oudervereniging

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

De katholieke, protestants-christelijke, reformatorische en openbare ouderorganisaties van Nederland

Met vriendelijke groet,

VOO,

Marco Frijlink

ROV

Gerdien Lassche

Ouders van Waarde

Werner van Katwijk